

אור התורה:
סבא רש"י והנכד הרשב"ם
ספור על תורה, אהבת ה', ומידת הענוה.

גדול מפרשי התורה

- רבנו שלמה יצחקי (רש"י) חי לפני כמעט 1000 שנים.
- הוא כתב פרוש נפלא על התורה כדי להאיר את עיני ישראל.
- כל מלה שלו נכתבה מתוך אהבת ה' וקדושה עצומה!

נֶכֶד שֶׁהוּא תַלְמִיד חָכָם

הַרְשֵׁב"ם יָשָׁב בְּבֵית הַמְדָּרֶשׁ, שָׁתָה
בְּצִמָּא אֶת דְּבָרֵי סָבָא, וְלָמַד אִיךָ לַעֲבֹד
אֶת ה' בְּשִׂמְחָה.

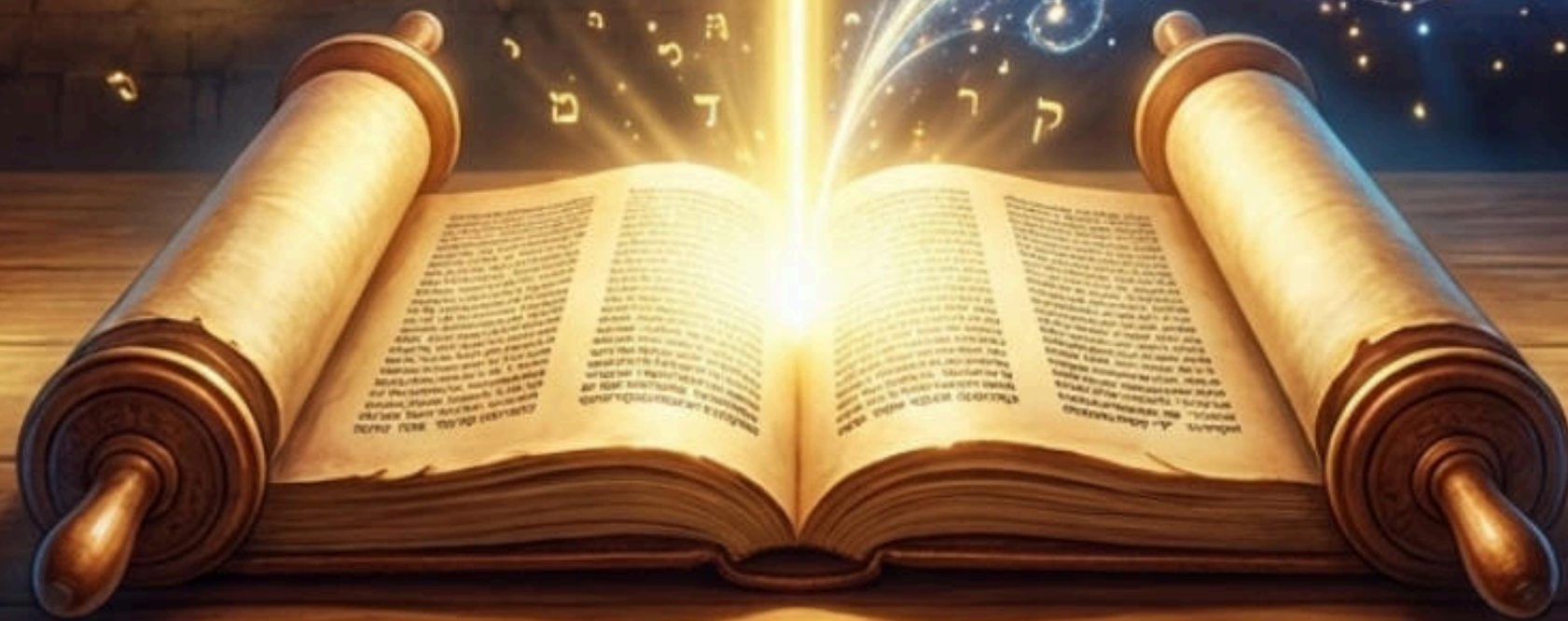
לְרֵש"י הָיָה נֶכֶד צָעִיר וְחָכָם – רַבֵּנוּ
שְׁמוּאֵל בֶּן מֵאִיר (הַרְשֵׁב"ם).

שְׁתֵּי דְרָכִים לְהַבִּין פָּסוּק

הַתּוֹרָה שֶׁל ה' עֲמָקָה מְאֹד. יֵשׁ שְׁתֵּי דְרָכִים לְלַמֵּד:

פְּשָׁט: הַמִּשְׁמָעוּת
הַפְּשוּטָה וְהַיָּשָׁרָה
שֶׁל הַמְּלִיכִים.

דְּרָשׁ: סוּדוֹת,
רְמָזִים וְהִלְכוֹת
(מִדְרָשׁ חֲז"ל).

מָה הַהֶבְדֵּל?

הֶדְרָךְ

מָה זֶה אוֹמֵר?

סֶמֶל

פֶּנֶט

כּוֹנֵת הַמְּלִים הַבְּרוּרָה,
הַסֵּפּוּר כְּמוֹ שֶׁהוּא.

אוֹר יָשָׁר

דֶּרֶשׁ

סוּדוֹת הַנִּלְמָדִים
מִיתוֹר מְלִים וְרִמְזִים.

נֶשְׂרָשִׁים עֲמוּקִים

הַרְשֵׁב"ם כּוֹתֵב כָּלֹל חָשׁוּב: "אֵין מִקָּרָא יוֹצֵא מִיַּד פְּשׁוּטוֹ!"

לָמָּה הָרְאוּנוֹת אֶהְיֶה אֶת הַדָּרֶשׁ?

- הַרְשֵׁב"ם מַסְבִּיר שֶׁהַחֲכָמִים בְּדוֹרוֹת קוֹדְמִים
הָיוּ מְלֵאִים בְּחִסְדוֹת.
- מִתּוֹךְ אֲהַבַת ה' עֲצוּמָה, יֵם רָצוּ לְלִמּוּד כַּמָּה
שִׁיּוֹת רַחֲמֵי הַלְכוּת מְכֹל פְּסוּק!
- לָכֵן, יֵם הַתְּרַגְלוֹ לְחַפֵּשׁ רְמָזִים, וְלֹא הַתְּעַסְקוּ
רַק בְּ"עֲמָק הַפְּשָׁט".

הַצְמָאוֹן לַפֶּנֶשֶׁט

- סָבֵא רַש"י פִּירֵשׁ אֶת הַתּוֹרָה הַרְבֵּה עַל פִּי הַדֶּרֶשׁ.
- אֲבָל הָרִשְׁב"ם קָרָא, לָמַד וְחָשַׁב: אֶפְשָׁר לְחַפֵּשׂ אֶת הַפֶּנֶשֶׁט אֶפְלוּ עוֹד יוֹתֵר!
- הוּא הֵבִין שְׂעֵדִין יֵשׁ דְּבָרִים נִפְלְאִים שְׂאֶפְשָׁר לְגַלוֹת רַק מִתּוֹךְ הַמִּלִּים הַפְּשׁוּטוֹת שֶׁל ה'.

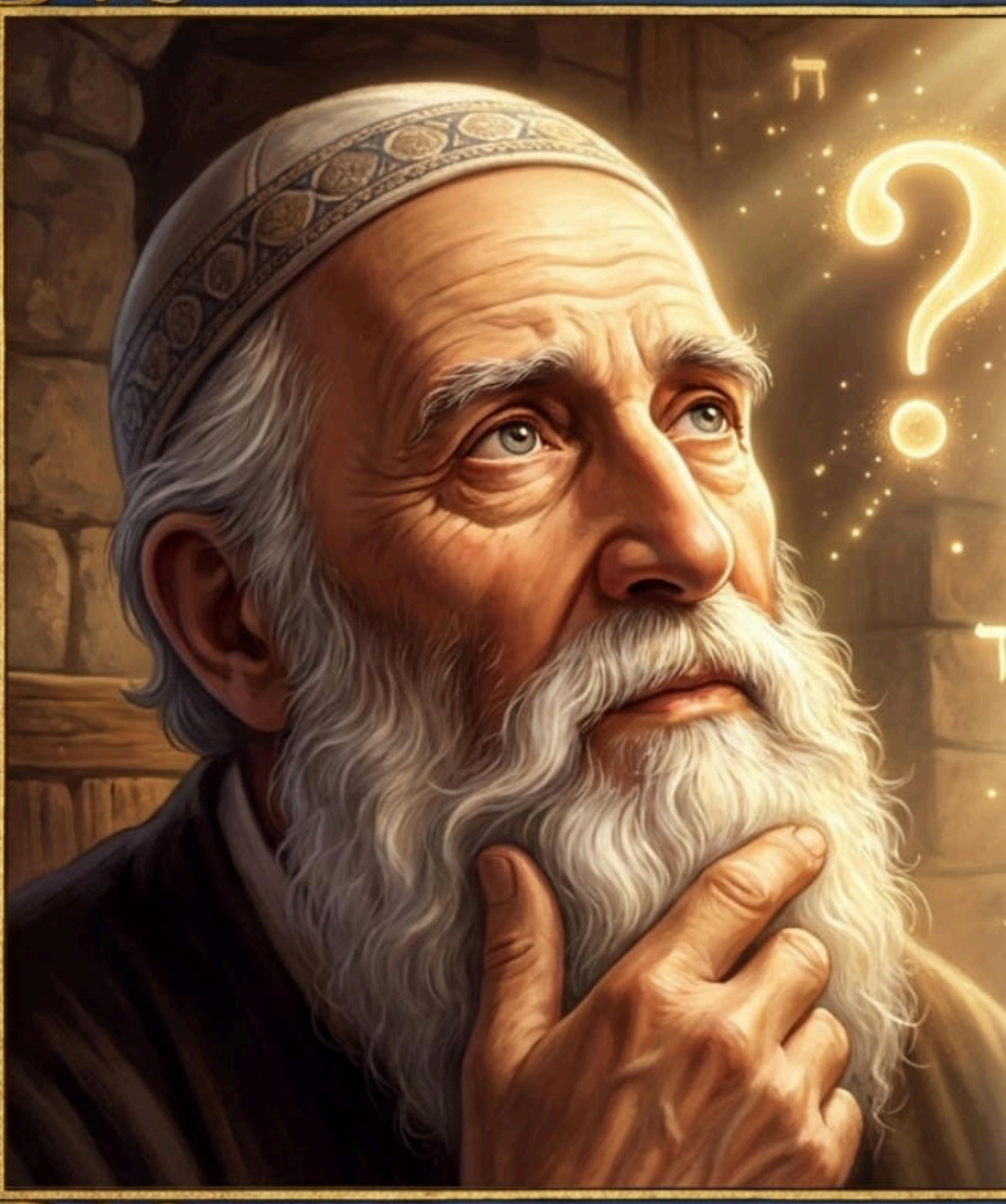
מִתּוֹכָחִים לְנֶשֶׁם שָׁמַיִם!

• הַרְשֵׁב"ם כּוֹתֵב בְּסִפְרוֹ: "וְאַף אֲנִי שְׁמוּאֵל... נִתּוֹכַחְתִּי עִמּוֹ וּלְפָנָיו".

• בְּכָבוֹד וּבִירָאָה שָׁמַיִם, הַרְשֵׁב"ם פָּנָה לְסָבָא רַש"י.

• הוּא שָׁאַל מִדּוּעַ סָבָא מְשַׁתְּמֵשׁ כָּל כָּךְ הֶרְבֵּה בַּמִּדְרָשׁ, וְלֹא מְפַרֵּשׁ יוֹתֵר לְפִי עֵמֶק הַפֶּשֶׁט?

המנדר

איך יגיב סבא רש"י?

- תארו לעצמכם: רש"י הוא גדול הדור. כל חכמי ישראל לומדים ממנו.
- והנה מגיע הנכד הצעיר ואומר: "סבא, אפשר היה לפרש אחרת!"
- מה רש"י היה צריך לעשות? לכעס? לבטל את הנכד?

הַעֲנֹה נֶשֶׁל גָּדוֹל הַדּוֹר

3. הוֹדָאָה בְּאַמֶּת:
רִשׁ"י חֵיךְ וְאָמַר לְנִכְדּוֹ:
"אַתָּה צוֹדֵק!"

2. מַחְשָׁבָה:
הוּא חָשַׁב עַל הַדְּבָרִים
בְּלִי טִפַּת גִּאוּוָה.

1. הַקְשָׁבָה: רִשׁ"י
לֹא כָעַס. הוּא
הִקְשִׁיב מִתּוֹךְ כְּבוֹד.

"וְהוֹדָה לִי!"

הַרְשֵׁב"ם מְסַפֵּר לָנוּ בְּדִיוֹק מָה עָנָה לוֹ סָבָא רַשִׁי:

"וְהוֹדָה לִי שְׂאֵלוֹ הָיָה לוֹ פְּנֵאִי
(זְמַן), הָיָה צָרִיךְ לַעֲשׂוֹת
פְּרוֹנְשִׁים אַחֲרֵים לְפִי הַפְּשָׁטוֹת
הַמִּתְחַדְּשִׁים בְּכָל יוֹם!"

הַתּוֹרָה חַיָּה וּמִתְחַדָּשֶׁת!

☀️ אֵיזָה מִשְׁפָּט מִדֵּהִים מִפִּיּו שֶׁל רֵשׁ"י! מָה זֶה "מִתְחַדָּשִׁים בְּכָל יוֹם"?

☀️ הַתּוֹרָה שֶׁל ה' הִיא עֲמִיקָה וְאֵינְסוֹפִית. אֵין לָהּ סוּף!

☀️ בְּכָל יוֹם שָׁבוּ אָנוּ לומְדִים בְּאַהֲבָה וּבְעֶמֶל, אָנוּ זְכוּיִם לְגִלוֹת בָּהּ דְּבָרִים
חֲדָשִׁים וְנִפְלְאִים!

אַמַת או כְּבוֹד?

• תלמיד חכם אמתי אוהב את האמת של ה' יותר ממה שהוהב את הכבוד של עצמו.

• רש"י למד אותנו שאפלו אדם גדול וצדיק כל כך, מסכים לשנות כשהוא שומע סברה נכונה... אפלו כשהיא מגיעה מנכדו!

עץ התורה שלנו

הפרות (באור השמש):
החידושים - סברות והבנות
חדשות שאנו מגלים כל בקר
בעזרת ה'!

הגזע והענפים:
הפשט - הקריאה הישרה
והברורה של פסוקי התורה.

השרשים (באדמה):
הדרש - מסורת תורה
שבעל פה, עמוקה
ונסתרת.

עכשו התור שלנו!

• כשאנחנו לומדים חומש עם רש"י בכתה, תמיד
נזכ'ר באיזו ענוה קדושה הפרוש נכתב!

• נלמד גם את הפשט וגם את הדרש בשמחה.

• ונתפלל לה' שיאיר את עינינו לגלות כל יום
משהו חדש בתורתו הקדושה! אמן!

